

HERADSBYGD KIRKES HISTORIE

Marie Løken f. Asla, ble gift med Christen Løken på Løken Nedre. Hun var en av stifterne til forsamlingshuset i Heradsbygd. Vedtaket ble gjort på Løken i 1893.

Da forsamlingshuset som ble innviet i 1895 og tegnet av arkitekt Jacob A. Digre (f. 1849 i Trondheim) skulle utvides til et hus for kirkelige handlinger, ble det i 1910 nedsatt en komite som skulle lede dette arbeidet.

Første gang dette nevnes i protokollen var 14. oktober 1906.

Arkitekt Henrik Bull la fram tegninger som viste et kirkebygg med tårn, kor, alter og alterring. Arkitekt Bull har tegnet blant annet Nationaltheateret, Historisk Museum og den gamle regjeringsbygningen, samt Åmot kirke og Trudvang Hotell. Tegningene ble godt mottatt og formannen, P.C. Løken og P.C. Dahl ble bemyndiget til å arbeide videre med saken.

Bygdefolket løftet i flokk! Kostnadsoverslaget fra arkitekten lød på kr 10.000. Sluttregningen lød på 30.000 kroner, og av dette var 23.000 gitt av bygdefolket. Kapellet skulle tjene bygdelagene Heradsbygda, Melåsberget, Jømna, Bjølseth og Hagen krets.

23. februar 1911 ble den endelige avgjørelsen tatt.

Forstanderskapet inngikk kontrakt med Jømna Brug om ombyggingen av huset til kapell. Anbudet lød på kr 8.686,50.

Møteprotokollen forteller om stor aktivitet.

1. juni 1911 ble det bestemt å kontakte kunstneren Otto Valstad, først med forespørsel om å male en altertavle med motivet: «De vise fra Østerland». Valstad takket ja til oppdraget og skulle ha 800 kr for arbeidet. Han ble også oppnevnt som fargekonsulent for kapellet, senere også for interiøret. Han utførte også glassmaleriet med motivet «Maria med Jesusbarnet». For hele jobben skulle Valstad ha kr 1.500,-

I korbuen var det malt et skriftsted fra bibelen; Lukas 2,32 i gotiske bokstaver; «*Et lys til åbenbarelse for hedningene og en herlighed for ditt folk Israel*».

(På 50-tallet da minimalismen rådet, og et omfattende vedlikeholds- og utbedringsarbeid ble foretatt, ble skriften dekket med plater. Frontene på døpefonten og prekestolen ble også påsatt og dekket med plater.)

Sjablongene til bokstavene er oppbevart på loftet.

Arkitekt Bull tegnet prekestolen og døpefonten. Snekkerarbeidet ble utført av Jømna Brug og treskjæringene ble gjort av Kristen Berg.

I koret var det 2 store porter som kunne stenge for alteret. Disse ble oppbevart på Hvarstad Søndre.

Nauen klokkestøperi sto for kirkeklokken; den fikk innskriften «*Vaag og bed dig bered, snart jeg ringer dig ind til fred*».

Elektrisk lys ble lagt inn og inne i kapellrommet i taket hang også en rad på hver side med lamper i kobber og med glasskupler. Ved en senere omgjøring (1953) ble disse solgt i bygda.

Døpefat ble anskaffet. Antependiet ble sannsynlig også tegnet av Valstad.

Den første alterduken ble sydd til et bryllup som skulle være i kapellet.

Ole T. Lømo fra Lømogardene, skulle vies. Søster til gamle Ole T. Lømo, Kristiane Lømo f. 1862, var diakonisse (parametersøster i Kristiania). Hun fikk hjelp av diakonissene i Kristiania til å fullføre duken. Duken ble sydd med røde kontursting.

29. desember 1911 ble det åpning av kapellet med festgudstjeneste og senere på dagen folkefest med bevertning og underholdning.

Otto Valstad og fru Tilla ble invitert i tillegg til biskopens frue og datter, samt Jømna Brugs bestyrer Torstein Foss med frue.

I 1974/75 ble det gravd ut kjeller under en del av kapellet. Det ble inngang til garderobe, kjøkken og toaletter fra utsiden. Inne i kirken ble taket senket og veggene ble panelt. Nytt pipeorgel ble innviet i 1979.

I 1980 ble arbeidet startet med å få utvide kirken med ny menighetssal. All massen under kirkerommet ble fjernet, og ny grunnmur ble satt opp. Arbeidet ble utført på dugnad av bygdas egen befolkning.

I 1995 fikk kapellet status som soknekirke, og gravplassen ble innviet 27. august 1995.

Til 100 års jubileet for feiring av Heradsbygd kirke ble det også gjort et stort løft. Kirkerommet ble malt, vinduene restaurert, gulvet ble slipt og oljet. Våpenhuset ble malt, nye innvendige dører satt inn, og nye Høviklamper satt opp. I kirkerommet ble det innkjøpt nye krystallkroner og lampetter. Alt godkjent av riksantikvaren. Sparebanken Hedmark bidro med 350.000 og bygdefolket ga også en stor sum.

29. desember 2011 ble festgudstjenesten holdt.

Vedlikeholdsarbeidet med utskifting av noe skifer er gjort, nye gradrenner og nedløp er montert. Brannsikringsanlegg er installert og lafteknuter er rettet opp. Kirken er også malt utvendig i 2011.

I september 2018 har Menighetsrådet i kirken oppgradert kjøkkenet med ny innredning, maling og nytt gulv.

Kirken har 160 sitteplasser, samt 10-15 plasser på galleriet. Ved å sette inn ekstra stoler, kan kirken romme 220 personer.

Kirken er soknets eiendom. Heradsbygd kirke har en stiftelseslignende eierform med egne vedtekter og eget styre. Elverum kirkelige fellesråd står for vedlikehold og drift, mens Stiftelsen står for standardhevende tiltak. Gaver fra private har vært helt avgjørende for at dette kirkeanlegget i dag framstår så tiltrekkende og funksjonelt!

Heradsbygd, 25. september 2018

Bente Sylvi Løken

